

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

3 april 2001

VERZOEKSCHRIFT

betreffende het stimuleren van investeringen in het buitenland

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
uitgebracht door de heren Jan Laurys en Jos Stassen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer André-Emiel Bogaert.

Vaste leden :

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Jan Laurys, Eddy Schuermans, Johan Weyts ;

De heren Jacques Laverge, Didier Ramoudt, Cis Schepens, Jul Van Aperen ;

De heren Mathieu Boutsen, Roland Van Goethem, Frans Wymeersch ;

De heren Jacky Maes, Robert Voorhamme ;

De heer Jos Stassen ;

De heer André-Emiel Bogaert.

Plaatsvervangers :

De heer Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jef Van Looy ;

De heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Koen Helsen, André Moreau ;

De heren Jean Geraerts, Jan Penris, Miel Verrijken ;

Mevrouw Anne-Marie Baeke, de heer Leo Peeters ;

Mevrouw Veerle Declercq ;

De heer Jan Loones.

DAMES EN HEREN,

1. Procedure

Op 7 september 2000 diende de heer Constant Verbraeken bij het Vlaams Parlement een verzoekschrift in betreffende het stimuleren van investeringen in het buitenland.

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid, bevoegd voor de verzoekschriften, verklaarde op 12 oktober 2000 het verzoekschrift ontvankelijk en verwees het voor verdere behandeling door naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.

De Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft het verzoekschrift een eerste keer behandeld op 11 januari 2001. De leden van de commissie werden vooraf in kennis gesteld van de inhoud van het verzoekschrift. De indiener zag af van zijn recht om gehoord te worden.

De Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme besliste op 11 januari 2001 het verzoekschrift te bezorgen aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Media en Ruimtelijke Ordening, die een schriftelijk antwoord zou voorbereiden op de vragen die in het verzoekschrift werden geformuleerd.

Op 22 februari 2001 bezorgde de minister zijn antwoorden aan de commissie, die hiervan nam akte nam en vervolgens de bespreking van het verzoekschrift in de commissie afrondde.

Het verzoekschrift wordt als bijlage bij dit verslag gevoegd (zie bijlage 1).

2. Vraagstelling van de indiener – antwoorden van de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Media en Ruimtelijke Ordening

1. Hoeveel hebben Vlaamse bedrijven de afgelopen jaren geïnvesteerd in respectievelijk binnen- en buitenland ?
2. Is de minister van mening dat investeringen van Vlaamse bedrijven in het buitenland een nefaste invloed hebben op de werkgelegenheid in Vlaanderen ?

3. Welke maatregelen heeft de minister reeds genomen om de Vlaamse bedrijven ertoe aan te zetten meer te investeren in Vlaanderen zelf ?

De antwoorden van de minister worden als bijlage bij dit verslag gevoegd (zie bijlage 2).

De verslaggevers,

De voorzitter,

Jan LAURYS
Jos STASSEN

André-Emiel BOGAERT

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Tekst verzoekschrift

C. V e r b r a e k e n

☎ :03.771.43.45

9140-Temse-Belgie
Boodtsstraat 19 Bus 2

Fax :001 707222-0270
Fax:001 707222-2860
Voicemail: 003170/701666
Voicemail:0031208733425*
Voicemail:0031208676409*
G.S.M. 0478965670

De Heer Voorzitter van het
Vlaams Parlement,
1008 BRUSSEL.

Cverbraeken@justice.com
Cverbraeken@hotmail.com
Cverbraeken@lawyer.com
Cverbraeken@europe.com

Uw ref.:
Onze ref.:
VC/TL/447170000/1
Bijlage(n):

Datum: 07.09.000.

BETREFT : VERZOEKSCHRIFT.

Mijnheer de Voorzitter,

Ik verwijs naar de onder rubriek vermelde aangelegenheid.

Tijdens de vorige Legislatuur werd onder impuls van de Minister-President er over gewaakt dat inderdaad Vlaamse bedrijven aangespoord werden te investeren in het buitenland teneinde daar in diverse Landen de Economie op gang te brengen.

Deze handelswijze is heden ten dagen nog steeds van toepassing.

Gelet op het feit dat danks zij de veelzijdige falingen gepaard gaande met de hoge werkloosheid welke Vlaanderen gekend heeft en blijkbaar danks zij het beleid van de huidige Vlaamse Regering verminderd is ben ik de mening toe gedaan dat door het Vlaamse Parlement de verplichting moet opgelegd worden om in Vlaanderen te investeren zodat onze tewerkstelling welke naar mijn bescheiden mening nog steeds een prioriteit is in de plaats van buitenlandse investeringen aan te moedigen alhoewel men tenvolle wist dat in Vlaanderen de werkloosheid zeer hoog was.

Aan deze zienswijze heeft de Vlaamse Regering geen enkel gevolg gegeven.

Indien dit Verzoekschrift ontvankelijk wordt verklaard dan ben ik ervan overtuigd dat er inderdaad mindere werkloosheid zal bestaan en vanzelfsprekend deze

werkgelegenheid van elke burger van onze Vlaamse Gemeenschap zal bevorderd worden.

Mag ik U dan ook bij deze vragen dit Verzoekschrift ontvankelijk te verklaren en over te maken aan de Voorzitter van de Commissie voor de Verzoekschriften?

Graag zie ik per kerende post Uw Confirmatie tegemoet.

Ik dank U hiervoor bij voorbaat.

Gelieve te aanvaarden, Mijnheer de Voorzitter, mijn beleefde tevoelens van zeer bijzondere hoogachting,

Constant VERBRAEKEN,

BIJLAGE 2

Antwoorden van de heer Dirk Van Mechelen,
Vlaams minister van Economie, Media en Ruimtelijke Ordening

Verzoekschrift C. Verbraeken

1. Hoeveel hebben Vlaamse bedrijven de afgelopen jaren geïnvesteerd in respectievelijk binnen- en buitenland?

De beschikbare data omtrent de investeringen zijn afkomstig van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS). De berekening gebeurt op basis van de bedragen die worden aangegeven aan de Belgische BTW-administratie. De BTW-declaranten geven aan in functie van hun hoofdzetel. Het NIS wijst investeringen toe aan de gewesten aan de hand van de regionale verdeling van de tewerkstelling (RSZ-data).

Volgens voorlopige berekeningen van het NIS bedroegen tijdens de eerste drie kwartalen van 2000 de investeringen in het Vlaams Gewest 510.709.044.000 BEF.

Evolutie investeringen in Vlaanderen (in duizend BEF)

1995	540.584.500
1996	572.315.508
1997	588.574.831
1998	630.271.186
1999	690.408.456

Bron: NIS, op basis van BTW-aangifte

Wat de directe investeringen in het buitenland betreft zijn er enkel gegevens beschikbaar op het niveau van de Belgisch-Luxemburgse Unie (BLEU). De evolutie van de directe investeringen van de BLEU in het buitenland sinds 1995 wordt geschetst in onderstaande tabel.

Evolutie van de directe buitenlandse investeringen (in miljoen euro)

1995	8.559
1996	6.190
1997	6.450
1998	25.603
1999	107.942

Bron: Nationale Bank van België, BELGOSTAT

2. Is de minister van mening dat investeringen van Vlaamse bedrijven in het buitenland een nefaste invloed hebben op de werkgelegenheid in Vlaanderen?

Met Vlaamse investeringen in het buitenland worden bedoeld: investeringen via overname van aandelen, creatie van nieuwe bedrijfsvestigingen, of leningen aan eigen bestaande vestigingen in het buitenland.

Volgens het Federaal Planbureau¹ valt op dat een aanzienlijk deel van de investeringen enkel slaat op distributie of verkoopsactiviteiten (41%). De investeringen zijn vooral gericht op de verkoop en afzet op nieuwe markten. De onderneming kiest voor een lokale aanwezigheid in de buitenlandse markt. Deze directe aanwezigheid biedt voordelen op het vlak van de directe klantenrelatie, de marktkennis en de toegang tot de markt.

¹ "Delokalisatie, een element van industriële dynamiek", Federaal Planbureau, december 2000.

Dit expansiemotief weegt ruim op tegen het zogenaamde pure delocalisatiemotief waarbij kostprijsredenen aan de basis liggen van de verplaatsing van economische activiteit en werkgelegenheid naar het buitenland.

Uit de reeds eerder geciteerde studie van het Federaal Planbureau blijkt trouwens dat er een significante positieve correlatie bestaat tussen de investeringen van Belgische ondernemingen in het buitenland en de omzet, de toegevoegde waarde en de tewerkstelling in België. Deze investeerders hebben bovendien met een grotere waarschijnlijkheid geïnvesteerd in België.

Er zijn dus heel wat ondernemingen waar de verplaatsing van activiteiten naar het buitenland niet leiden tot een netto verlies van tewerkstelling in België. Enkele gevallen van delocalisatie gaan echter wel samen met collectieve ontslagen. Er kan niet worden ontkend dat dit voor de betrokken werknemers een periode van onzekerheid teweegbrengt.

Willen we, binnen de huidige tendens van globalisering, een gezonde economische basis op langere termijn in Vlaanderen garanderen is het noodzakelijk dat Vlaamse ondernemingen zich veel meer op internationaal vlak engageren en met een breder gamma van instrumenten actief worden. Dat impliceert dat Vlaamse bedrijven, los van de investeringen in het eigen moederbedrijf hier te lande, ook meer via investeringen in het buitenland marktaandeel uitbouwen en/of versterken. Door de internationale concurrentie in het buitenland aan te gaan en er zich te vestigen zullen Vlaamse bedrijven immers concurrentiëler worden en zich meer bewust worden van de mogelijkheden voor productinnovatie. Dit is de beste garantie voor een duurzame werkgelegenheid in Vlaanderen.

3. Welke maatregelen heeft de minister reeds genomen om de Vlaamse bedrijven ertoe aan te zetten meer te investeren in Vlaanderen?

Tot op heden werd vooral een round-up gemaakt van het reeds decennia lang bestaande, soms verouderd, instrumentarium. Op basis van deze evaluatie worden de krijtlijnen voor het vernieuwd economisch ondersteuningsbeleid ontwikkeld, zoals geëxpliciteerd in de beleidsbrief Economie 2001. Zij leggen de focus op de niet-verplaatsbare productiefactoren, zijnde de mens in de onderneming en de omgevingsfactoren binnen dewelke de onderneming vigeert. Zij resulteren in een heroriëntatie van de klassieke investeringssteun naar een meer flankerend beleid.

Volgende concrete initiatieven dienen zich op korte termijn aan :

- de mens in de onderneming:
 - een systeem van opleidingscheques naar Waals model ten behoeve van alle ondernemingen met minder dan 250 werknemers;
 - het systeem van de adviespremies wordt bijgestuurd met een verbreding van het doelpubliek van de kleine ondernemingen naar de KMO's en met focus op de starters (door middel van de promotie van haalbaarheidsstudies en de inschakeling van een begeleidingsadviseur), de procedures worden versoepeld zowel wat subsidiëring als wat erkenning betreft en gealigneerd op e-government via het interactief KMO-loket;
 - in het kader van het digitaal actieplan zal een regeling worden uitgewerkt die moet toelaten dat KMO's beter aansluiting vinden op de nieuwe economie (e-commerce en business to business).

- de onderneming en haar omgevingsfactoren:
 - het besluit op de industrieterreinen wordt herzien met uitbreiding naar subsidiëring van bedrijfsgebouwen en incorporatie van het twinning-concept: essentieel is dat de ondernemer een omgeving krijgt aangereikt waarbij het geheel aan sturingselementen (beschikbare grond, infrastructuur, begeleiding) aanwezig is;
 - er wordt een amortisatiefonds opgericht dat moet toelaten het nijpend gebrek aan beschikbare bedrijfsruimte op te lossen door een doorgedreven sanering van de brownfields;
 - aangezien de onderneming geen op zichzelf staand eiland is en zij moet zorgen voor een optimale afstemming van ecologische, economische en sociale componenten binnen de bedrijfsvoering zal het Fonds Duurzaam Ondernemen bedrijven stimuleren en begeleiden om het concept van duurzaam ondernemen in de bedrijfsvoering te integreren.
-